

**BO
ZAR**

BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA

Roberto González-Monjas, leiding

Victor Julien-Laferrière, cello

25 & 27 SEPT. '20

Grote Zaal Henry Le Bœuf

ROBERT SCHUMANN

1810-1856

Concerto voor cello en orkest in a, op. 129 (1850)

- Nicht zu schnell
 - Langsam
- Sehr lebhaft

MAURICE RAVEL

1875-1937

Pavane pour une infante défunte, versie voor orkest (1910)

JOSEPH HAYDN

1732-1809

Symfonie nr. 103 in Es, Hob.I:103, "Roulement de timbales" (1795)

- Adagio - Allegro con spirito
- Andante più tosto allegretto
 - Minuet - Trio
- Finale. Allegro con spirito

Duur: ± 1u20

ROBERT SCHUMANN

Concerto voor cello en orkest in a, op. 129

In slechts twee weken tijd tijdens de maand oktober 1850 componeerde Schumann zijn *Celloconcerto* op. 129. Kort daarvoor was de componist met zijn vrouw Clara uit Dresden naar Düsseldorf komen wonen waar het stadsbestuur hem de functie van muziekdirecteur had aangeboden. Hoewel we ons nog vier jaar bevinden vóór zijn tragische zelfmoordpoging in de Rijn, werd Schumann in deze periode reeds geplaagd door depressieve en melancholische buien. Zijn *Celloconcerto* ademt niettemin nog een sfeer van gelukkige creativiteit.

Schumanns *Celloconcerto* is een driedelig werk, dat in een ruk wordt gespeeld. Het orkest speelt een minder actieve rol, een bewuste keuze van de componist omdat een cello niet op dezelfde manier kan optornen tegen een 'symfonische massa' als bijvoorbeeld een piano. Het feit dat de componist geen virtuoze effecten nastreeft, maar de solist liever laat dialogeren met het orkest, maakt dat het muzikale discours een vrijheid krijgt die we zelden in Schumanns symfonische werken terugvinden.

Hoewel de structuur klassiek blijft (*Nicht zu schnell* in de sonatevorm; *Langsam* in een Liedvorm; *Sehr lebhaft* als finale met het technisch hoogtepunt voor de violist), is de taal romantisch en nergens wordt de poëtische wereld van Schumann doorbroken voor de grillen van de solist. Er zit in het werk trouwens ook geen cadenza in de gebruikelijke zin van het woord. Enkel op het einde van de finale komt er een ogenschijnlijk geïmproviseerde partij voor, begeleid door pizzicati van de strijkers en enkele noten van de blazers. Een moment van pure klankpoëzie en vol theatraliteit.

Om talloze redenen is dit werk een van de origineelste concerten uit de romantiek: een gedicht, veel meer dan een bravourestuk. De eerste uitvoering van het werk vond plaats in 1860, vier jaar na de dood van de componist.

MAURICE RAVEL

Pavane pour une infante défunte

De *Pavane pour une infante défunte* was oorspronkelijk een pianostuk, geschreven in het begin van het jaar 1899. Ricardo Viñes creëerde het werk op 5 april 1902 in Parijs. Het werk is opgedragen aan Prinses Edmond de Polignac, een Parijse mecenas op het einde van de 19e eeuw. Ravel schreef in 1910 een orkestrale versie van het werk, waarvan de eerste uitvoering plaatsvond in de zomer van 1911 in Londen, onder leiding van Henry Wood. De orkestrale versie geniet ondertussen het meest bekendheid.

Over de titel had Ravel het volgende te zeggen: "Bij het ineenknutselen van de woorden waaruit deze titel is samengesteld, heb ik slechts gedacht aan het plezier om een alliteratie te maken. Aan deze titel niet meer belang toeschrijven dan hij heeft. Niet gaan dramatiseren. Het is geen treurzang voor een onlangs gestorven infante, maar veeleer een pavane die deze kleine prinses indertijd had kunnen dansen aan het Spaanse hof." (Marcel Marnat, Maurice Ravel, Parijs, Fayard, 1986)

Lente et grave, la *Pavane* bénéficie d'une instrumentation aux couleurs feutrées : deux flûtes, un hautbois, deux clarinettes, deux bassons, deux cors, une harpe (ou un piano) et un quintette à cordes avec sourdines. Œuvre mélancolique, élégante et simple, elle est critiquée par son auteur en ces termes : « l'influence de Chabrier, trop flagrante, et la forme assez pauvre ». Toutefois, l'avenir et la popularité acquise par la *Pavane* lui donneront tort.

JOSEPH HAYDN

Symfonie nr. 103 in Es, Hob.I:103, “Met de paukenroffel”

Tijdens zijn twee verblijven in Londen (1791-1792 en 1794-1795) legt Haydn zich voornamelijk toe op instrumentale muziek en creëert hij in slechts vijf jaar tijd een symfonische cyclus met een tot dan toe ongekende omvang, vindingrijkheid en durf. In de twaalf Londense symfonieën horen we een componist op het toppunt van zijn kunnen: het thematische werk bereikt er een absoluut volmaakte logica en natuurlijkheid.

De *Symfonie* nr. 103 in Es werd in 1795 gecomponeerd en op 2 maart in Londen gecreëerd. Dit voorlaatste werk uit de Londense cyclus van symfonieën dankt zijn bijnaam “Met de paukenroffel” aan de *Adagio*-inleiding waarin de pauken een verrassende solo hebben. Het vervolg is nog vreemder: de fagotten, celli en contrabassen laten unisono een soort van *Dies Irae* horen. Dit citaat duikt opnieuw op, maar dan in een andere gedaante, in het *Allegro con spirito* dat volgt. En – een zeldzaamheid bij Haydn – de trage inleiding komt op het einde van de beweging terug, waardoor een opvallend contrast ontstaat.

Het tweede deel, *Andante più tosto Allegretto*, is in de variatievorm geschreven en afwisselend gebaseerd op twee thema's van volkse oorsprong. Vanwege haar allures die aan een trage mars doen denken, haar Slavische weerklank en haar bruuske veranderingen qua atmosfeer, hoor je al elementen die doen denken aan symfonieën van Schubert en Mahler.

Le deuxième mouvement, *Andante più tosto Allegretto*, est en forme de variations alternées sur deux thèmes d'origine folklorique, respectivement en do mineur et en do majeur. Par son allure de marche lente, ses résonances slaves, ses brusques changements d'atmosphère, ce mouvement préfigure étrangement Schubert et Mahler.

Ook het *Menuet* is doordrongen van volkse accenten, met een melodie van een tirolerdans, en in het *Trio* een vloeiende melodische lijn die door de klarinetten wordt ondersteund.

Het briljante *Allegro con spirito* ten slotte opent met hoorngeschal en is een soort van perpetuum mobile. Het is een buitengewoon voorbeeld van een schriftuur waarbij met slechts één thema wordt gewerkt. Het begin van deze symfonie mag dan al in mysterieuze nevelen gehuld zijn, het werk eindigt op klaarlichte dag.

BIOGRAFIEËN

© Marco Borggreve

ROBERTO GONZÁLEZ-MONJAS, leiding

De jonge Spaanse dirigent Roberto González-Monjas werkt pijlsnel aan een carrière in de internationale scene. Hij wordt gevraagd door prestigieuze orkesten als het Mozarteumorchester Salzburg, Camerata Salzburg, Lahti Symphony Orchestra, het Belgian National Orchestra, Orchestre national d'Île-de-France. Momenteel is hij chef-dirigent van de Dalasinfonietta. Daarnaast is hij ook een gerenommeerd violist en werkt hij samen met Ian Bostridge, Yuja Wang, Janine Jansen, Alexander Lonquich, Lisa Batiashvili, Thomas Quasthoff en András Schiff.

© Jean-Baptiste-Millot

VICTOR JULIEN-LAFERRIÈRE, cello

Victor Julien-Laferrrière is eerste prijswinnaar van de allereerste Koningin Elisabethwedstrijd voor cello in 2017. Hij studeerde bij Roland Pidoux, Heinrich Schiff en Clemens Gagen in respectievelijk Paris, Wenen en Salzburg. Hij treedt op met de meest prestigieuze orkesten als het Koninklijk Concertgebouworkest,

het Orchestre National de France en de Nordwestdeutsche Philharmonie. Daarnaast speelt Julien-Laferrrière geregeld recitals en kamermuziek op de grootste podia van Europa. Zijn discografie is bijzonder uitgebreid. Voor zijn album met de pianist Adam Laloum ontving hij in 2017 een Diapason d'or.

© Veerle Vercauteren

BELGIAN NATIONAL ORCHESTRA

Het Belgian National Orchestra, dat werd opgericht in 1936, is de geprivilegieerde partner van BOZAR. Sinds 2017 staat het orkest onder leiding van de Amerikaanse dirigent Hugh Wolff. Het Belgian National Orchestra treedt op met solisten van wereldformaat als Vilde Frang, Gidon Kremer en Rolando Villazón. Verder investeert het Belgian National Orchestra in de toekomstige generatie luisteraars en deinst het niet terug voor vernieuwende projecten, zoals met pop-rockartiest Ozark Henry. Tot de bekroonde discografie, voornamelijk op het label Fuga Libera, behoren onder meer zes opnames onder leiding van voormalig chef-dirigent Walter Weller.

Concertmeester Tatiana Samouil

eerste viool Isabelle Chardon*, Sarah Guiguet*, Maria Elena Boila, Nicolas de Harven, Françoise Gilliquet, Philip Handschoewerker, Akika Hayakawa, Ariane Plumerel, José Rodriguez, Serge Stons, Dirk Van De Moortel

tweede viool Nathalie Lefin*, Jacqueline Preys, Sophie Demoulin, Isabelle Deschamps, Hartwich D'Haene, Pierre Hanquin, Anouk Lapaire, Ana Spanu, Challain Ferret

altviool Marc Sabbah*, Sophie Destivelle, Peter Pieters, Marinella Serban, Silva Tentori, Edouard Thise

cello Herwig Coryn, Tine Muylle*, Solène Beaudet, Philippe Lefin, Uros Nastic, Harm Van Rheeden

contrabas Svetoslav Dimitriev*, Ludo Joly*, Dan Ishimito, Miguel Meulders

fluit Denis-Pierre Gustin*, Laurence Dubar*

hobo Arnaud Guittet*, Bram Nolf*

klarinet Jean-Michel Charlier**, Julien Beneteau*

fagot Gordon Fantini**, Filip Neyens*

hoorn Anthony De Vriendt*, Katrien Vintioen*

trompet Leo Wouters**, Davy Taccogna*

harp Annie Lavoisier**

pauken Guy Delbrouck**

** lessenaaraanvoerder

* solist

Steun

Wij bedenken onze [Patrons](#) voor hun waardevolle steun.

OPMAAK VAN HET PROGRAMMABOEKJE

Coördinatie Maarten Sterckx

Redactie Maarten Sterckx, Luc Vermeulen, archives BOZAR (Thomas De Mey)

Grafiek Sophie Van den Berghe

Het Belgian National Orchestra wordt door de federale overheid gesubsidieerd en krijgt de steun van de Nationale Loterij.
Le Belgian National Orchestra est subsidié par le gouvernement fédéral et reçoit le soutien de la Loterie Nationale.

Mediasponsors · Partenaires média

La Libre

Klara

De Standaard

Het Belgian National Orchestra wordt gesteund door verschillende partners.
Dankzij hun inbreng kan het meer en betere projecten ontwikkelen.
Het orkest wil deze partners graag danken.
Le Belgian National Orchestra bénéficie du soutien de différents partenaires.
C'est grâce à leur appui qu'il peut multiplier ses projets et en améliorer la qualité. L'orchestre tient à leur exprimer toute sa gratitude.

NOS PARTENAIRES · ONZE PARTNERS · OUR PARTNERS

Soutien public · Overheidssteun · Public partners

Gouvernement Fédéral · Federale Regering

Services du Premier Ministre, Cellule de coordination générale de la politique · Diensten van de Eerste Minister, Cel algemene beleidscoördinatie

Services du Vice-Premier Ministre et Ministre de l'Emploi, de l'Economie et des Consommateurs, chargé du Commerce extérieur, de la Lutte contre la pauvreté, de l'Egalité des chances et des Personnes handicapées · Diensten van de Vice-eersteminister en Minister van Werk, Economie en Consumenten, belast met Buitenlandse Handel, Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking

Services du Vice-Premier et Ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments · Diensten van de Vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen

Services du Vice-Premier Ministre et Ministre des Affaires étrangères et européennes, et de la Défense, chargé de Beliris et des Institutions culturelles fédérales · Diensten van de Vice-eersteminister en Minister van Buitenlandse Zaken en Europese Zaken, en van Defensie, belast met Beliris en de Federale Culturele Instellingen

Services du Vice-Premier ministre et ministre des Finances, chargé de la Lutte contre la fraude fiscale et ministre de la Coopération au développement · Diensten van de Vice-eersteminister en minister van Financiën, belast met Bestrijding van de fiscale fraude en minister van Ontwikkelingssamenwerking

Services du Ministre du Budget et de la Fonction publique, chargée de la Loterie nationale et de la Politique scientifique · Diensten van de Minister van Begroting en van Ambtenarenzaken, belast met de Nationale Loterij en Wetenschapsbeleid

Fédération Wallonie-Bruxelles
Cabinet du Ministre-Président · Cabinet de la Vice-Présidente et Ministre de l'Education, de la Petite enfance, des Crèches et de la Culture · Cabinet du Ministre de l'Aide à la jeunesse, des Maisons de justice et de la Promotion de Bruxelles

Vlaamse Gemeenschap

Kabinet van de Viceminister-president, minister van Begroting, Financiën, Energie, Cultuur, Media en Jeugd

Kabinet van de Viceminister-president en minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Buitenlands Beleid, Onroerend Erfgoed en Dierenwelzijn

Kabinet van de Minister van Brusselse aangelegenheden

Région de Bruxelles-Capitale · Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Cabinet du Ministre-Président · Kabinet van de Minister-President

Cabinet du Ministre chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique, de la Promotion du Multilinguisme et de l'Image de Bruxelles · Kabinet van de Minister belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt, de Promotie van Meertaligheid en van het Imago van Brussel

Commission Communautaire Française

Vlaamse Gemeenschapscommissie

Ville de Bruxelles · Stad Brussel

Internationale partners · Partenaires internationaux · International partners

European Concert Hall Organisation: Concertgebouw Amsterdam · Gesellschaft der Musikfreunde in Wien · Wiener Konzerthausgesellschaft · Cité de la Musique Paris · Barbican Centre London · Town Hall & Symphony Hall Birmingham · Kölner Philharmonie · The Athens Concert Hall Organization · Konserthuset Stockholm · Festspielhaus Baden-Baden · Théâtre des Champs-Élysées Paris · Salle de concerts Grande-Duchesse Joséphine-Charlotte de Luxembourg · The Sage Gateshead · Palace of Art Budapest · L'Auditori Barcelona · Elbphilharmonie Hamburg · Casa da Música Porto · Calouste Gulbenkian Foundation Lisboa · Palau de la Música Catalana Barcelona · Konzerthaus Dortmund

Institutionele partners · Partenaires institutionnels · Institutional partners

Structurele partners · Partenaires structurels · Structural partners

Bevoorrechte partners · Partenaires privilégiés · Privileged partners
BOZAR

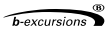
Stichtingen · Fondations · Foundations

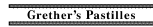
Media partners · Partenaires médias

Promotiepartners · Partenaires promotionnels · Promotional partners

Officiële leverancier · Fournisseur officiel · Official supplier

Corporate Patrons

BIRD & BIRD · LHOIST · LINKLATERS · PULIAETCO DEW AAY PRIVATE BANKERS S.A. · SOCIÉTÉ FÉDÉRALE DE PARTICIPATION SET D'INVESTISSEMENT S.A. · FEDERALE PARTICIPATIE EN INVESTERING SMAATSCHAPPIJ NV

Contact : 02 507 84 45 - patrons@bozar.be

IN A CHANGING WORLD,
**YOUR FINEST EMOTIONS
DESERVE ALL OUR SUPPORT.**

R.E.: W. Torfs, BNP Paribas Fortis SANV, Montage du Parc 3, B-1000 Brussels - PPP Brussels - BTW BE 0403199702 / FSMA nr. 25879A

**LET'S SHARE SOME VIVID CULTURAL
MOMENTS TOGETHER**

BNP PARIBAS
FORTIS

The bank
for a changing
world

WITH THE SUPPORT OF PIANOS MAENE
exclusive brands Steinway & Sons - Boston - Essex - Dautreligne

STEINWAY
PIANO GALLERY
BELGIUM

Steinway Piano Gallery Belgium
Pieter Van Reysschootlaan 2 B-9051 Ghent
(Next to exit E40 - Sint-Denijs-Westrem)

Pianos Maene Brussels
Argonnestraat 37 B-1060 Brussels
(Near to the railway station Brussels South)

Other Showrooms in Antwerp, Oud-Rekem (Lanaken)
and Ruiselede (headquarters and factory)

www.maene.be

BOZAR RESTORATION
CONDUCTED IN PURE STYLE

by

DENYS

Move on

Culture brings people together

That's why ENGIE is proud to support initiatives
that make culture accessible to all ...

Doing so, together we move UP to a better world

[Read all about this on engie.be](https://www.engie.be)

Take full advantage of your evenings at **BO ZAR**

Thanks to the BOZAR Pcard+

Special Rate: 6€* for the whole evening
from 6 p.m. Parking Albertine Square

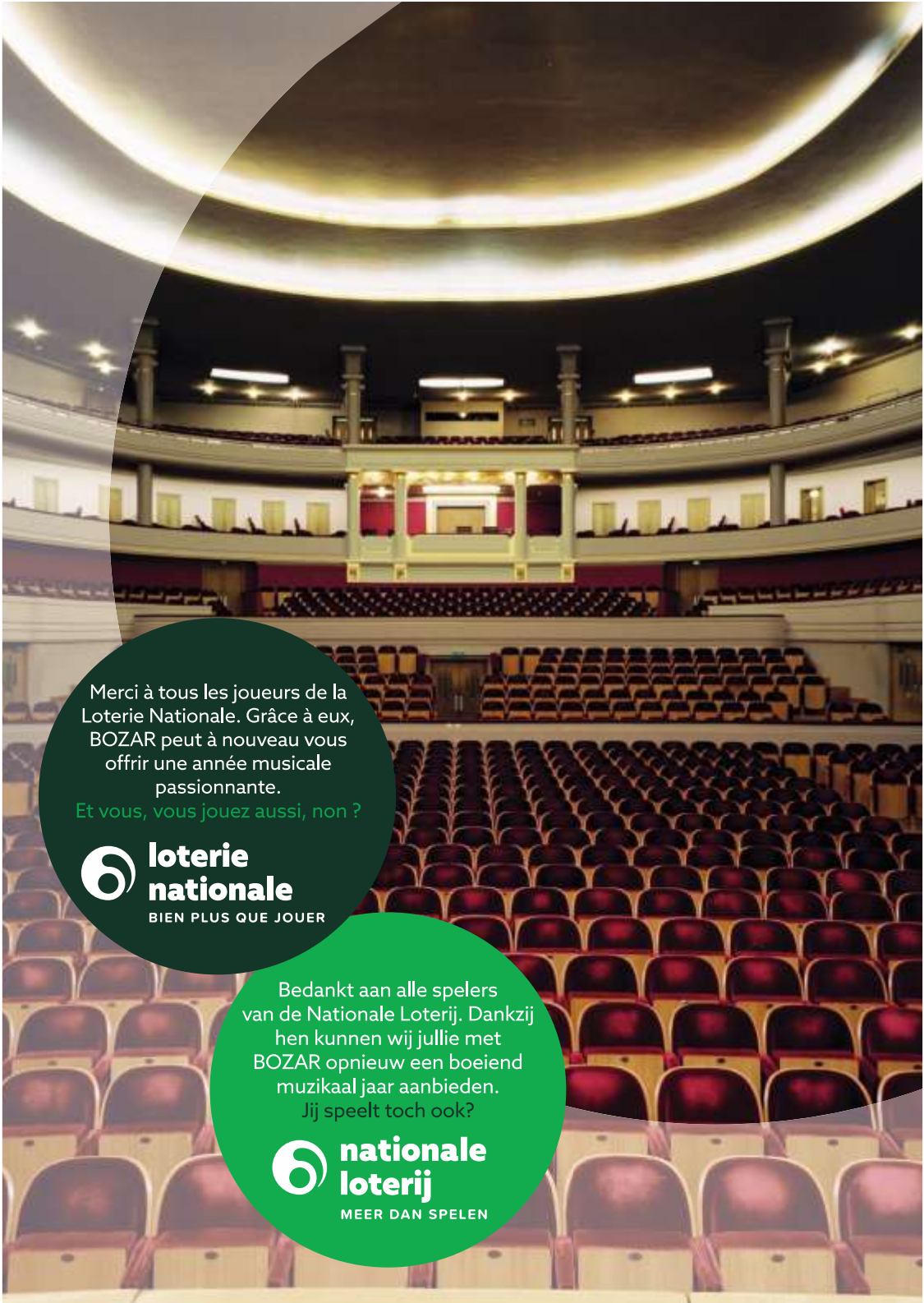
The BOZAR Pcard+ also means → **Faster exit: no need to pay
at the payment machine**

- **30 mins. Free Parking** in P1, P2, P3 at Brussels Airport**
- **Up to 30% Reduction** in 66 Interparking car parks in Belgium*
- And lots more ...

Ask for your FREE BOZAR Pcard+ online
www.pcard.be/bozar

* See conditions and list of participating car parks on www.pcard.be ** 2 x per day max.

Interparking
ALWAYS NEAR

Merci à tous les joueurs de la
Loterie Nationale. Grâce à eux,
BOZAR peut à nouveau vous
offrir une année musicale
passionnante.

Et vous, vous jouez aussi, non ?

**loterie
nationale**

BIEN PLUS QUE JOUER

Bedankt aan alle spelers
van de Nationale Loterij. Dankzij
hen kunnen wij jullie met
BOZAR opnieuw een boeiend
muzikaal jaar aanbieden.
Jij speelt toch ook?

**nationale
loterij**

MEER DAN SPELEN

Une symphonie de fruits. Een symfonie van fruit.

Les pastilles Grether's – au goût délicieusement fruité
et à la consistance incomparable.

Grether's pastilles – met een heerlijk fruitige smaak
en unieke consistentie.

Disponible en pharmacie – Beschikbaar bij de apotheek

**BIEN PLUS QU'UN DÉLICE.
MEER DAN LEKKER.**

Passionate about music?

Relive the best musical
moments with Proximus Pickx.
Join us on proximus.be/pickx

BO
ZAR

proximus

UNDER 30?
GET 50%
ON ALL
CLASSICAL
MUSIC

**BO
ZAR**

**ALL THE EMOTIONS
FOR HALF THE PRICE**

MORE INFO: BOZAR.BE/-30

GREAT ART NEEDS GREAT PEOPLE

BECOME A BOZAR PATRON

**JOIN THE PATRONS & ENJOY FREE ENTRANCE
TO ALL CONCERTS, EXHIBITIONS, FILMS,
CONFERENCES, SPECIAL EVENTS...**

MORE INFO:

PATRONS & CORPORATE PATRONS

+32 (0)2 507 84 21 - +32 (0)2 507 84 01 - patrons@bozar.be

YOUNG PATRONS

+32 (0)2 507 84 28 - +32 (0)479 34 22 60 - youngpatrons@bozar.be